

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Раҳимзода Олим Шариф «Оптимизатсияи ташхис ва муолиҷаи невралгияи баъдигерпесӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои тиббӣ аз рӯи ихтисоси 3.1.11.

Неврология

Автореферати пешниҳодшуда ба мавзӯи муҳим ва мубрам бахшида шудааст. Невралгияи баъдигерпесӣ яке аз синдромҳои дарди музмини нейропатӣ ба ҳисоб меравад, ки ба сифати зиндагӣ ва ҳолати равонии беморон таъсири ҷиддӣ мерасонад. Муаллиф бо таҷба ба таҳқиқоти клиникӣ ва асбобӣ зарурати оптимизатсияи ташхис ва муолиҷа асоснок кардааст. Дар матн бо далелҳои оморӣ нишон дода шудааст, ки беморӣ дар Тоҷикистон низ рӯ ба афзоиш дорад, ки аҳамияти иҷтимоӣ ва клиникӣ таҳқиқотро тақвият медиҳад.

Навгони илмӣ диссертатсия дар он ифода меёбад, ки бори аввал дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон арзёбии комплекси клиникӣ, термометрӣ ва микрогардиш анҷом дода шудааст. Муаллиф робитаи нишондиҳандаҳои ҳарорат ва микрогардишро бо боқӣ мондани синдроми дард баъди табобат муайян намудааст. Истифодаи пентоксифиллин ҳамчун воситаи вазоактивӣ ва патогенетикӣ асоснок гардида, самаранокии он дар ислоҳи ихтилолоти микрогардиш ва коҳиши зухуроти синдроми дард исбот шудааст. Иловаи электрофорези дорӯӣ бо пентоксифиллин имконоти нави муолиҷавиро фароҳам меорад.

Аҳамияти назариявӣ таҳқиқот дар васеъ намудани тасаввуроти илмӣ дар бораи механизми патогенези невралгияи баъдигерпесӣ ифода меёбад. Халалёбии танзими симпатикӣ, тағйироти ҳарорат ва микрогардиш ҳамчун омилҳои асосӣ муайян шудаанд. Ин натиҷаҳо метавонанд заминаи таҳқиқоти минбаъда дар соҳаи дардҳои нейропатӣ бошанд.

Аҳамияти амалӣ дар он аст, ки тавсияҳои муаллиф оид ба истифодаи термометрия ва микрогардиш ҳамчун биомаркерҳои объективӣ барои назорати самаранокии муолиҷа арзиши баланд доранд. Иловаи

пентоксифиллин ба муолиҷаи стандартӣ имкони беҳтар кардани сифати зиндагии беморонро фароҳам меорад, хусусан дар гурӯҳи синни калонсолон, ки беморӣ бештар ба қайд гирифта мешавад ва вазнинтар чараён мегирад.

Автореферат аз ҷиҳати сохтор, мазмун ва услуб ба талабот ҷавобгӯ мебошад. Матн равшан, мукамал ва бо итибодҳои илмӣ асоснок шудааст. Муаллиф тавонистааст масъалаи мубракмо бо далелҳои илмӣ асоснок намояд ва роҳи нави оптимизатсияи муолиҷаро пешниҳод кунад.

Натиҷаҳои асосии таҳқиқот нишон доданд, ки синни бемор яке аз омилҳои муҳимтарини хатари инкишофи невралгияи баъдигерпесӣ мебошад. Дар шахсони солхӯрда беморӣ нисбат ба миёнсолон 1,7 маротиба бештар мушоҳида шудааст ва чараёни он бештар ба шакли музмин мегузарад. Ҳамчунин, дар ин гурӯҳи синнусолӣ басомади ҷалбшавии дерматомаҳои гардан ва шохаҳои асаби сегона зиёдтар ба қайд гирифта шудааст. Муаллиф муайян кардааст, ки НБГ бо дигаргуниҳои марҳалавӣ вобаста ба ҳарорати мавзеи пӯст тавсиф мешавад: дар марҳалаи шадид қитъаҳои гипертермия («қитъаҳои гарм») бартарӣ доранд, ки инъикоси вазодилататсияи нейрогенӣ-илтиҳобӣ мебошанд; дар марҳалаҳои зершадид ва музмин бошад, қитъаҳои гипотермия («қитъаҳои хунук») афзалият доранд, ки бо вазоконстриксия ва гипоперфузияи симпатикӣ асоснок шудаанд. Дар 84,5% беморон навъҳои патологияи микрогардиш ошкор гардидаанд, ки дар 58,9% ҳолатҳо бештар дар ҷойгиршавиҳои камарӣ-чорбандӣ ва торакалӣ бо ихтилолотҳои вазини гемодинамикӣ ҳамроҳӣ мекунанд. Натиҷаҳои клиникӣ исбот намуданд, ки истифодаи пентоксифиллин дар маҷмуи муолиҷа, ҳам бо усули системавӣ ва ҳам тавассути электрофорези доруй, ба беҳбудии назарраси ҳолати беморон мусоидат мекунанд. Ин дору тавонистааст ҳарорати пӯстро барқарор намояд (74,4% муқобили 55,1% ҳангоми муолиҷаи стандартӣ) ва басомади боқӣ мондани синдроми дардро 2,3 маротиба коҳиш диҳад (27,8% муқобили 64,1%); инчунин тамоюл ба мӯътадилшавии микрогардиш мушоҳида шуд. Ҳамин тавр, пентоксифиллин ҳамчун воситаи перспективӣ барои оптимизатсияи муолиҷаи НБГ пешниҳод шудааст.

Муаллиф тавсияҳои амалӣ таҳия намудааст, ки истифодаи маълумотҳои термометрия ва микрогардишро ҳамчун биомаркерҳои объективӣ барои мониторинги ҳолати бемор ва санҷиши самаранокии муолиҷа имконпазир месозанд. Ин натиҷаҳо аҳамияти назариявӣ ва амалии баланд доранд, зеро имкони васеъ намудани тасаввуроти илмӣ дар бораи патогенези НБГ ва ҳамзамон беҳтар кардани сифати зиндагии беморонро фароҳам меоранд.

Хулоса:

Диссертатсия дорои наwgонии илмӣ ва аҳамияти амалӣ буда, тавсияҳои муаллиф барои истифодаи термометрия ва микрогардиш ҳамчун биомаркерҳои объективӣ ва иловаи пентоксифиллин ба муолиҷаи стандартӣ имконоти нави ташхис ва муолиҷаро фароҳам меоранд ва ба ҳамаи талаботи бандҳои 31, 33 ва 34-и Низомномаи тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, мутобиқат мекунад ва ба меъёрҳое, ки ба диссертатсияҳои номзадӣ дар соҳаи тиб пешниҳод мегарданд, ҷавобгӯ мебошад. Муаллиф сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои тиббӣ аз рӯи ихтисоси 3.1.11. Неврология доништа мешавад.

Тақриздиханда:

дотсенти кафедраи бемориҳои асаб ва
генетикаи тиббӣ ба номи профессор

Раҷабалиев Ш.Ф., н.и.т. МДТ «Донишқадаи

таҳсилоти баъдидипломии кормандони соҳаи

тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон»

« 15 » 09 соли 2026.

 Абдурахмонова Р.Ф.

Суроға: 734042, Ҷумҳурии Тоҷикистон,

шаҳри Душанбе, ноҳияи Шохмансур

кӯчаи Бухоро, бинои 10/1, хучраи 17

Тел.: (+992) 907718088.

Имзои Абдурахмоновнаро тасдиқ мекунам:

Сардори шуъбаи кадрҳои МДТ «Донишкадаи таҳсилоти баъдидипломии
кормандони соҳаи тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон» Ҳафизова Ф.А.

Суроға: 734026, Ҷумҳурии Тоҷикистон,

шаҳри Душанбе, ноҳияи Сино,

кучаи И. Сомонӣ, бинои 59

Тел.: +992 (37) 2503101

E-mail: gou@ipovszrt.tj

« 15 » 09 соли 2026.

ПОДПИСЬ *Абдурахмонов*
ЗАВЕРЯЮ
НАЧАЛЬНИК ОТДЕЛА КАДРОВ
А.И. Мамедов
« 15 » 09 2026